

Tisková zpráva agentury FRA
Ve Vídni dne 23. října 2017

Základní práva při sledování: budování důvěry, zlepšování bezpečnosti

Podle nové zprávy Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA) zlepšují reformy právních předpisů o sledování transparentnost, ale jsou zapotřebí lepší kontroly a rovnováhy, které by odpovídaly pravomocem zpravodajských služeb. Zpráva ukazuje, jak jsou pro zvýšení bezpečnosti a dodržování základních práv zapotřebí jasné právní rámce, spolehlivé záruky a účinný dohled.

„Ochrana základních práv a účinné zajišťování vnitrostátní bezpečnosti nejsou neslučitelné; například systémy sledování, které dodržují lidská práva, fungují lépe,“ říká ředitel agentury FRA [Michael O’Flaherty](#). *„Respektování soukromí a ochrany údajů vytváří důvěru ve zpravodajské služby, zlepšuje sběr a analýzu údajů a v konečném důsledku posiluje vnitrostátní bezpečnost.“*

Druhá zpráva agentury nazvaná **„[Sledování zpravodajskými službami: záruky ochrany základních práv a prostředky nápravy v Evropské unii](#)“** zkoumá právní změny, k nimž došlo od vydání první zprávy v roce 2015, a poprvé zachycuje názory samotných odborníků na zpravodajské služby a správců údajů s cílem zjistit, jak tyto právní předpisy fungují v praxi.

Bezpečnostní hrozby a nové technologie vyvolaly četné rozsáhlé reformy právních předpisů o sledování. Ačkoli jsou zreformované právní rámce jasnější, jsou často stále příliš složité, což vede k nejistotě ohledně pravomocí a mandátů zpravodajských služeb. To si žádá silnější záruky v oblasti ochrany údajů a soukromí.

Při dohledu nad prací zpravodajských služeb hrají zásadní úlohu soudní orgány, specializované expertní orgány, parlamentní výbory a orgány na ochranu údajů. Avšak jak konstatuje zpráva, jsou brzděny nedostatečným přístupem k informacím a omezenými kompetencemi, pravomocemi vydávat závazná rozhodnutí, technickým know-how, zdroji a nezávislostí. To poukazuje na potřebu nezávislého dohledu s dostatečnými pravomocemi a kompetencemi. To se týká i mezinárodní zpravodajské spolupráce, kde jsou ochranná opatření a dohled slabší.

Je též zapotřebí zajistit plnou spolupráci a komplementaritu mezi různými orgány dohledu, aby tento dohled pokrýval celý proces sledování – od jeho povolení až po provádění.

Spletitost toho, kdo může pomoci, a utajení, v němž zpravodajské služby působí, též ztěžují obětem porušení práv možnost domoci se nápravy. Navíc mnoho mimosoudních orgánů, které mohou nabídnout podporu, má nedostatečné odborné znalosti, aby mohly řešit problémy se zpravodajskými službami, a nedostatečnou nezávislost a pravomoci k vyšetřování, přístupu k materiálům nebo k vydávání závazných rozhodnutí. Některé členské státy však našly řešení umožňující lidem dosáhnout spravedlnosti prostřednictvím specializovaných soudců, kteří mohou mít přístup k utajovaným informacím.

Zpráva aktualizuje [právní analýzu agentury FRA z roku 2015](#), která byla doplněna o zjištění z více než 70 rozhovorů s odborníky v těchto sedmi členských státech EU: Belgie, Francie, Itálie, Německo, Nizozemsko, Spojené království a Švédsko.

Další informace naleznete v příslušných [otázkách a odpovědích](#) nebo se můžete obrátit na: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 642

Poznámky pro redaktory:

Agentura FRA je nezávislým orgánem EU pro [poskytování pomoci a odborných znalostí v oblasti základních práv](#) Evropské unii a jejím členským státům.